

SZABADSÁG

I. évfolyam, 7. szám

DEMOKRATIKUS NAPILAP

1941. január 27. szombat

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

Darvas József, Kállai Gyula, Zilahy Lajos

Irtóháborút

Budapest, az üszkös romváros még vacog a dermesztő hidegben, testét még átlengeti az enyhe hullaszag. Szétrombolt tűzhelyek körül még sorvasztó piszokban a szenvedés zibbasztó csöndjében gubbasztunk, mint viharvert madarak, Arcunk még a rabok arca: sápadt, fénytelen, meggyötört. Szemünkben még ott bujkál a félelem, fülünkben ott zsong az ostrom szörnyű halálmuzsikája. Szívünk még nehéz. De az élet parancsára már új ritmusra ver: a szabadság ritmusára, mely bűvös varázslóként a rabság százados álmából egy boldog szabad országot ébresztget.

A város romjai között azonban nemcsak mi élünk, a szabadság barátai. Velünk, közöttünk élnek, bujkálnak a szabadság ellenségei is: a nyilas hazaárulók, a náci bérencék, a reakció hitvány kapcabetyárjai. Azok, akik miatt súlyos árat fizetünk a szabadságért, akik miatt ma romok között élünk, inségben és szenvedésben. Azok a géppisztolyos banditák, fosztogatók, névtelen följelentők, akik itt nem régiben még Szent-Bertalan-éjszakát rendeztek, a szabadság barátait gyilkolták le és fosztották ki.

Ezek a hitvány és közönséges banditák nemcsak a sötét bunkerrekben lapulnak és leskelődnek. A nép kábulatát és közönyét kihasználva már kint vannak az utcán, vörös karszalagot viselnek, ott nyüzsögnek a szabadság, a demokrácia friss szervezetei körül.

A szabadság barátainak, főleg a munkásosztálynak pillanatot sem szabad késlekednie. A nyilas banditák, a szabadság és demokrácia belső ellenségei ellen nyomban kéréselhetetlen irtóháborút kell indítani.

A legsürgősebb feladat, hogy a népet bevonják ebbe a harcba, hogy megszüntessék, felszámolják azt a közönyt és oktalan nemlétet, mely menedéket, védelmet nyújt nekik. Minden eszközzel, minden erővel fel kell kutatni, le kell leplezni őket, a hulladékkal és szeméttel együtt ki kell söpörni őket ebből a városból. Nem szabad ezt a fontos feladatot csupán a rendőrségre és hatóságokra hárítani, mert ezek munkájá csak félmunka a nép széleskörű támogatása nélkül.

Ne felejtjük: az a szabadság, amit a Vörös Hadseregtől ajándékol kaptunk, mindaddig nem lesz itt eleven valóság, míg a nyilas áfiumtól végleg és radikálisan meg nem tisztítjuk a közéletet. De nem tudunk egy lépést előrejutni a demokratikus újjáépítésben sem mindaddig, amíg a nyilas hazaárulók, a szabadság és demokrácia elleni ellenségeit gyökeresen ki nem irtjuk, meg nem semmisítjük.

És népünket nem hatja át mindaddig az új és szabad élet szelleme, amíg Magyarország történetének legbecstelenebb korszakát végleg és visszavonhatatlanul le nem zárjuk. Budapest, az ország népe a nyilas hazaárulók elleni kíméletlen harcban szeresheti csak vissza becsületét, önbizalmát és válik érdemessé arra, hogy egy szabad országban szabad életet teremt.

Hat fontos polgármesteri rendelet Budapest lakosságához

Törmelékeltakarítás, fasiszta falragaszok eltávolítása, holttestek, állati hullák eltemetése, üvegtörmelék összegyűjtése és a fedőanyagok felhasználása tárgyában

I.

Az utcákon, utakon és köztereken lévő törmelékeltakarítást a legközelebbi időn belül olyképpen kell elvégezni, hogy a járdákon és az útesten a közlekedés szabaddá váljék.

A törmelék közül a fél és ennél nagyobb téglákat ki kell válogatni és a járdaszélen külön, legfeljebb egy méter 50 cm. magasságban és a járdaszélességhez mért egy méter, illetve 50 cm. szélességben össze kell rakni. A csatornafolyókat, valamint a közművek földalatti szerelvényeinek fedőlapjait szabadon kell hagyni.

Az utcákon lévő barikádok is törmeléknek számítanak.

A törmelékeltakarítása iránt a háztömbparancsnok, illetve a házparancsnok intézkedik aki a célra igénybe veheti nemre és korra való tekintet nélkül a ház lakói közül, mindazokat a munkaképes egyéneket, akiknek az elfoglaltsága ezt lehetővé teszi oly módon, hogy a lakók a szükséges házimunkájukat elláthassák.

Nagy tömegű törmelékeltakarításában a közvetlen szomszédos házak, valamint a szemben lévő ház vagy házak lakói is tartoznak az előző bekezdésben megállapított feltételek mellett résztvenni.

A munka elvégzését szakközsegimmal ellenőriztetem s a rendelet végre nem hajtásáért az illetékeseket felelősségre fogom vonni.

II.

A légoltalmi házparancsnokokat utasítom, hogy a házakon, a szomszédos kerítéseken és hirdetőoszlopokon, vagy más a ház közelében elhelyezett nyilas-, német-, vagy fasiszta jellegű falragaszokat és feliratokat azonnal távolítsa el.

III.

Az eltemetetlenül fekvő holttestek elhantolására vonatkozólag korábban kiadott rendeletek továbbra is érvényben maradnak. Ezeknek a rendelkezéseknek az érvényét az

utcákon lévő katonai holttestekre is kiterjesztem s ezért elrendelem, hogy az ilyen halottakat a polgári halottakkal egyenlő módon kell elhantolni. Be nem épített és külső területeken az elhantolás kötelezettsége a 200 m-es körzetben fekvő ház, vagy házak lakóit terheli.

A szovjet hadsereg katonáinak holttestét elhantolni csak a szovjet városparancsnokság engedélyével lehet és a sírfejtét ötagú szovjetcsillaggal kell megjelölni. A szovjet katonák holttestéről tehát eltemetés előtt azonnal jelentést kell tenni a szovjet városparancsnokságnak és a polgármesteri hivatalnak.

E rendelet ellen vétőkkel szemben a legszigorúbban fogok eljárni.

IV.

Felhívom a székesfehérvárosi háztömb, illetve házparancsnokait, hogy 200 méteres körzetükben fekvő állati tetemek elföldelésé iránt a ház lakóinak igénybevételével legsürgősebben intézkedjenek.

V.

A lakásokban összegyűjtött mindennemű üvegtörmelék-eltávolításra kell összegyűjteni, mert az üvegyártás nyersanyagául szolgál. E rendelet végrehajtására a házparancsnokok kötelesek felügyelni. Az összegyűjtött üveg továbbszállításáról később történik intézkedés.

VI.

Felhívom a lakosságot, hogy a sérüléseket szenvedett háztetőket a rendelkezésre álló fedőanyag felhasználásával ideiglenesen javítsa ki. Miután megfelelő számban szakembert nem áll rendelkezésre, úgy a lakosság figyelemmel a bekezdésben meghatározott helyrehozhatatlan károokra, maga igyekezzék a munkát elvégezni.

Dr. Csorba János s. k.,
polgármester

Boroszló és Posen kapujában állnak a szovjetcsapatok

Gleiwitz és a sziléziai szénterület orosz kézre került

A mai jelentések pontról-pontra megerősítik azt az értékelést, mely úgy jellemezte a Vörös Hadsereg nagy téli offenzívájának eddigi sikerét, mint a német hedvezetés döntő vereségét. Tíz nap alatt kétszáz kilométeres előnyomulást, öt-hatezer helység felszabadítását, ezek között olyan városokat, mint Varsó, Krakkó, Lodz, — végül

a németek részére létfontosságú gleiwitz—kattowitzi iparvidék elfoglalását eredményezte.

Gleiwitz eleste valóban megpecsételi a német hadsereg sorsát; amióta a Ruhrvidék, Essen, Düsseldorf és a többi gyármonstrum acéltermelése kiesett a német hadiipari termelésből, azóta Felsőszilézia lett az acéltermelési központ.

Most ez is elveszett; a Vörös Hadsereg elvágta Hitlerék hadiiparának útjait.

Közben az angol-amerikai csapatok is kezdik kiköszörölni azt a csorbát, amit frontjuk a németek ardennesi betörése folytán szenvedett. A németeket ismét teljesen kivetkék Belgium és Luxemburg területéről és lassan kiszorítják

támadásaikat elfoglalták Lengyelország területén Ostrowo közlekedési csomópontot és Németsziléziában Ols városát. Ostrowo 20 km-re fekszik délnyugatra Kalisch-tól, amelyet csak az előző nap foglaltak el Zsukov csapatai. Ezzel a két hadsereg egyesült. Konyev csapatai foglyul ejtették a 10. német motoros hadosztály parancsnokát, Wial ezredesét.

Kassától nyugatra és északnyugatra nehéz körülmények között, hegyes és erdős terepen szintén több helység került orosz kézre, köztük Szomolnok északkeletre Rozsnyótól.

Tisztogató harcok Budán

Budapesten csapataink folytatták a Budán körülzárt ellenséges helyőrség megsemmisítését.

Budapesttől délnyugatra csapataink visszaverték az ellenség Budapestre áttörni igyekvő nagy győztes és páncélos erőinek támadásait.

Több, mint ezer helység került az oroszok kezére

Keletporoszországban Csernyakovszkij marsall hadserege Instenburgtól nyugatra és délnyugatra 300 helységet foglalt el. Keletporoszország délkeleti részében az előző nap elfoglalt Lycktól délre és délnyugatra harcolva előnyomultak és elfoglalták Drygallen, Arys és Johannisburg városokat, továbbá több, mint 150 más helységet. Keletporoszországban már eddig is több ezer polgári egyént szabadítottak ki az orosz csapatok, akiket a németek hurcoltak oda Nyugateurópából.

Rokoszovszki marsall csapatai Allensteintől nyugatra és északnyugatra folytatva támadásait Liebstadt, Pr. Holland és Christburg városokat és további 250 helységet foglaltak el.

Zsukov marsall csapatai Posen irányában széles arcvonalon elfoglalták Exin, Elsenau, Murow-Goslin, Pudewitz, Schwersenz, Sohroda, Miloslaw, Jarocin és Neustadt városokat, valamint 650 más helységet. Zsukov nehéz tűzereje lövi Posen városát, melyet 15 kilométernyire közelített meg.

Konyev marsall január 24-én este rohammal bevette Gleiwitzet, Felsőszilézia középpontját és Chrzanowot, a dombrovi szénterület centrumát. Gleiwitz nemcsak mint közlekedési központ fontos, amennyiben rajta vezetnek keresztül a kattowitzi iparvidék felé a vasutvonalak, hanem szénterületén kívül szintetikus benzinnel is jelentős tényező a német hadigépezet fenntartásában: egyedül a múlt évben egy millió tonna volt a termelése.

Január 25-én este folytatva